

 ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิทวิธินันท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การจัดกันแห่งผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่น: ศึกษากรณีองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชุมพรในการเลือกตั้งปี 2551

ผู้วิจัย พระวรรณไชย มะยงค์ รหัสนักศึกษา 2488001419 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข (2) รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความเป็นมาของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร และสภาพการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพรในปี 2551 (2) ผลประโยชน์ต่างๆ ที่เป็นปัญหาการขัดแย้งของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร (3) ลักษณะการขัดแย้งระหว่างกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร และ (4) ผลกระทบจากการขัดแย้งแห่งผลประโยชน์ของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยจากเอกสาร เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตการณ์ และแบบเก็บข้อมูลจากเอกสาร กลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจงที่เป็นผู้สมัครทีมบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพรเมื่อปี 2551 ของ ทีมรักท้องถิ่น และทีมชุมพรฟ้าใส กลุ่มละ 10 คน ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการท้องถิ่น สื่อมวลชน และแกนนำประชาชนที่ใกล้ชิดกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร จำนวน 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 30 คน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความเป็นมาของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพรมักเกิดจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอดีตนักการเมืองท้องถิ่น ส่วนสภาพการเลือกตั้ง มีการแข่งขันกันสูง มีความขัดแย้งรุนแรง มีพรรคการเมืองระดับชาติเข้ามาสนับสนุนผู้สมัครที่สังกัดพรรค โดยมีการปราศรัยสนับสนุนผู้สมัครจากผู้บริหารพรรคก่อนการเลือกตั้ง ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกตั้งระดับชาติ (2) ผลประโยชน์ที่เป็นปัญหาการขัดแย้งของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ เรื่องทรัพย์สินเงินทอง และชื่อเสียงเกียรติยศ อำนาจ สิทธิในการประมุขารัฐ (3) ลักษณะของการขัดแย้งระหว่างกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) การขัดแย้งเชิงการเลือกตั้งที่เกิดจากการที่จะเอาชนะการเลือกตั้ง 2) การขัดแย้งเชิงธุรกิจที่มีผลประโยชน์แอบแฝงอยู่กับนักการเมืองท้องถิ่น และ 3) การขัดแย้งในลักษณะของอิทธิพลทางการเมืองเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง ซึ่งการขัดแย้งจะมีขึ้นทั้งก่อนการ เลือกตั้ง และ หลังวันเลือกตั้ง และ (4) ผลกระทบจากการขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร จะส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างน้อย 4 ด้าน คือ 1) ผลกระทบต่อคน เช่น การโยกย้ายข้าราชการที่สงสัยว่าอยู่ฝ่ายตรงข้าม การบรรจุพนักงานใหม่ที่เป็นฝ่ายของตนเองเข้ามาแทนคนเก่า หรือประชาชนที่สนับสนุนฝ่ายตรงข้ามจะไม่ได้รับการดูแลอย่างเป็นธรรม 2) ผลกระทบต่องบประมาณ มีการใช้งบประมาณไม่ตรงกับความต้องการ ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า 3) ผลกระทบต่อวัสดุอุปกรณ์ มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน และ 4) ผลกระทบต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร ผู้บริหารมีอคติกับเจ้าหน้าที่ที่ตนเข้าใจว่าสนับสนุนหรืออยู่ฝ่ายตรงข้าม ทำให้การบริหารงานขาดเอกภาพ ล่าช้าในเรื่องการสั่งการ ส่งผลกระทบต่อภาพรวมขององค์การ ส่วนผลกระทบในทางบวกของการขัดแย้งระหว่างกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร ทำให้มีการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพรเข้มแข็งขึ้น ส่งผลให้การใช้คนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการเป็นไปตามความต้องการและมีคุณภาพมากขึ้น

คำสำคัญ การจัดกันแห่งผลประโยชน์ กลุ่มนักรการเมือง การเมืองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วน จังหวัดชุมพร

Thesis title: Conflicts of Interests Among Local Political Groups: A Case Study of the Election of Chumphon Provincial Administrative Organization in 2008

Researcher: Phra Wannachai Mayong; **ID:** 2488001419; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisors:** (1) Dr. Senee Comsook, Associate Professor; (2) Dr. Pathan Suvanamongkol, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the background of the local political groups in Chumphon Province and the characteristics of the Chumphon Provincial Administrative Organization (PAO) elections in 2008; (2) benefits or issues that were a source of conflict among the local political groups; (3) the characteristics of the conflicts of interest among the groups; and (4) the impact of those conflicts.

This was a qualitative document-based research. The research tools were an interview form, observation form and data collection form. The sample population, chosen through purposive sampling, consisted of 10 candidates from the Rak Tong Tin group and the Chumphon Fasai group who ran for PAO member or PAO administrator in the 2008 election in Chumphon and 10 representatives of Chumphon Municipality, Sub-district Administrative Organization administrators, local civil servants, journalists, and community leaders close to the Chumphon PAO, for a total of 30 samples. Data were analyzed by descriptive analysis.

The results showed that (1) the local political groups in Chumphon mostly came from members of Parliament and former local politicians. The 2008 election was characterized by intense competition and strong conflict. National level politicians came to support local politicians who belonged to their parties and gave speeches to promote them, because the local election would affect national level elections. (2) there were two main types of conflicts: those involving money and assets, and those involving reputation, honor, power and rights over the edible swallows' nests concession auctions. (3) The conflicts of interest took three forms: a) conflicts arising from the election results; b) business conflicts involving veiled interests of politicians; and c) conflicts of political influence to protect the interests of the politicians and their friends and relatives. These conflicts were presented before, during and after the election. (4) These conflicts impacted the public at least 4 ways: a) local government employees who were perceived to be on the opposite side might be transferred and replaced with supporters; b) the budget might not be used properly and efficiently; c) substandard materials might be used for PAO-funded projects; and d) PAO administrators might be biased against employees they believed to be supporters of the other side, so PAO work might be slower due to the lack of unity, and the image of the PAO would be affected. The positive impact of the conflicts of interest was an increase of vigilance in inspecting the work of the PAO, resulting in more correct and higher quality management of human resources, budget and materials.

Keywords: Conflict of interest, Political groups, Local political, Chumphon Provincial Administrative Organization

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข และรองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อคิดต่างๆ ในการวิจัยด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้สมัครทีมบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร ของ “ทีมรักท้องถิ่น” และ “ทีมชุมพรฟ้าใส” ผู้บริหารเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการท้องถิ่น สื่อมวลชน และประชาชนที่สนใจการเมืองท้องถิ่น ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการทำวิทยานิพนธ์ และได้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมห้อง เพื่อนร่วมงาน คุณพรนัยพิเชฐ แห้งหน ที่ให้ความช่วยเหลือในหลายๆ ด้าน และครอบครัวมะยงค์ ตลอดจนญาติพี่น้องที่สนับสนุนและให้กำลังใจในการศึกษา จนทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อระลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ส่งเสริมให้ความรู้ ให้ความกระจ่างเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษาจนสำเร็จตามความปรารถนาทุกประการ

วรรณไชย มะยงค์

มีนาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบการวิจัย	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	13
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด	25
แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง	34
แนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งและความขัดแย้งทางการเมือง	39
แนวคิดของการกระทำอันเป็นการขัดกันผลประโยชน์	63
แนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ อำนาจ และอิทธิพล	83
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มการเมืองและกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	109
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	124
กรอบแนวคิดในการวิจัย	126
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดชุมพร	127
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	133
แหล่งข้อมูล	133
พื้นที่ศึกษา	137

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ประชากรและและการเลือกตัวอย่าง	137
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	140
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	141
ระยะเวลาดำเนินการศึกษา	142
การวิเคราะห์ข้อมูล	142
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	143
ความเป็นมาของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร และสภาพการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร ในปี 2551	143
ผลประโยชน์ที่เป็นปัญหาความขัดแย้งของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดชุมพร	171
ลักษณะความขัดแย้งระหว่างกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร	177
ผลกระทบจากความขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดชุมพร	189
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	197
สรุปการวิจัย	197
อภิปรายผล	202
ข้อเสนอแนะ	209
บรรณานุกรม	217
ภาคผนวก	224
ก แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้สมัครคณะผู้บริหารและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร	225
ข แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้บริหารเทศบาล, อบต., ข้าราชการ, สื่อมวลชน, ผู้สนใจทางการเมือง	230
ค รายชื่อและตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์	235
ง เอกสารแผ่นพับหาเสียงของทีมรักท้องถิ่น และทีมชุมพรฟ้าใส	238
ประวัติผู้วิจัย	244

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงตารางการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อทำการสัมภาษณ์	133
ตารางที่ 3.2 แสดงการสังเกตการณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในขณะที่ทำการสัมภาษณ์	135
ตารางที่ 3.3 แสดงกรอบประชากรและการเลือกตัวอย่างในการศึกษา	139
ตารางที่ 3.4 แสดงระยะเวลาดำเนินการวิจัย	142

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1	แสดงกรอบการวิจัยเรื่อง ความขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ระหว่าง กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร	12
ภาพที่ 2.1	แผนผังโครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร	29
ภาพที่ 2.2	แผนผังโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร	30
ภาพที่ 2.3	โครงสร้างอำนาจทางการเมือง ภายใต้องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ซับซ้อน	91
ภาพที่ 2.4	องค์ประกอบสำคัญในกระบวนการของอำนาจทางการเมือง	92
ภาพที่ 2.5	แผนที่ประเทศไทย	128
ภาพที่ 2.6	แผนที่จังหวัดชุมพร	129
ภาพที่ 4.1	แสดงการเชื่อมโยงนโยบายหลัก อบจ.ชุมพร (ยุคใหม่) ของทีมชุมพรฟ้าใส	164

